

Verksamhetsplan 2014.

Sandarne Kultur och Historiska Förening - KULT

Bakgrund.

KULTs tolfte verksamhetsplan håller Du nu i Din hand. Första mötet för att bilda föreningen, och att tillsätta en interimsstyrelse var 2003 – 02 – 13. Det har hänt en hel del sedan dess, och 2014 hoppas vi skall bli ett år som vi kan vara stolta över.

De flesta av KULTs aktiviteter gör vi i samarbete med ABF Hälsingekusten och Söderhamns kommun. Vi samverkar även med SISAM – Sandarne i Samverkan.

I årets verksamhetsplan finns ett stort projekt som pågår, och nya som det tar några år ytterligare att genomföra. Vi presenterar först en långsiktig plan med alla projekten i korthet. Därefter kommer detaljbeskrivningar av de enskilda projekten..

Utveckling av styrelsearbetet.

Diskussion pågår för att utveckla styrelsearbetet för att sprida arbetsuppgifter på styrelseledamöterna.

ABF – lokalen på Nyplan.

ABF Hälsingekusten hyr en lokal på Nyplan sedan några år för sin lokala verksamhet.

KULT och SISAM finns i lokalen med sina verksamheter.

Expeditionen kommer att vara bemannad vardagar.

Vår förhoppning är att vi alla tillsammans i Sandarne skall kunna ha mycket verksamhet i lokalerna så att ABF kan ha sin expedition öppen fortsättningsvis också.

Sågverks och Industrihistoria.

Sågverkstrampet.

Under året börjar de stora planerna från 2013 falla på plats. Sågverkstrampet är inte längre bara en promenad och cykelstig från Söderhamn till Sandarne.

Det är nu så mycket mer.

- Industrihistoriskt projekt
- Konstprojekt
- Del i kommunens utvecklingsplaner för Söderhamnsfjärden
- Det har utvecklats det rörliga friluftslivet efter Söderhamnsfjärden och i Skärgården.

En "Köpfri zon".

I samhället möts man av annonser för att få oss att köpa varor och tjänster av olika slag. Man lurar oss att tro att köpa varor och tjänster gör oss lyckliga. Det skapar i stället stress och dåliga samveten.

Vi önskar att vistelsen efter Sågverkstrampet skall vara "Köpfri". Här skall man komma bort från köphetsen och stressen, och bara njuta av den vackra naturen, konsten och industrihistorien.

Utöka till Askesta, Ljusne, Vallvik, Marmaverken, Bergvik, Mariehill, Djupvik och Utvik.

Askesta har en anknäring till Sandarne genom Askesta sågverk och Askestabanan. Banvallen finns kvar och ka användas som cykelväg med små förbättringar.

Det finns mycket lämningar kvar i Askesta, och vi räknar med att det behövs tre Informationstavlor där. Detta skall göras tillsammans med askestabor. Det finns en hel del bilder och texter som kan användas till tavlorna.

Anslutningen till Ljusne av Trampet görs via Lövsjär, (Röda cykelvägen), till Ala Ljusne och vidare till Vallvik.

Projektmedel skall sökas för detta

Kartan 2014.

Vi hoppas kunna finansiera en karta även 2014.

Den kan bli större om vi får medel till utvidgningen

Diskussioner med kommunen pågår.

Sågverkstrampets dagar.

KULT har anordnat två Sågverkstrampets dagar, 12 09 08 och 13 06 01. De har varit mycket uppskattade med ett flertal inslag efter sträckan. Fem konstnärer har haft miniatyrtställningar, det var tavlor, fotografier skulpturer bl.a.

Dessutom andra inslag, kommunen informerat om Stugsundsudden, Söderhamnsandan om sitt projekt på Stugsundskajens utbyggnad, tipsrunda på Åsbacka Trädgård, Mat och körsång på Stenö Wårdshus, Vernissage på Sommarsnurren, Loppis samt musik på ABF Lokalen på Nyplan.

Det var också en fototävling samt utvärdering av deltagarnas åsikter och förslag om utvecklingen av Sågverkstrampet.

En dag planeras i år 2014.

Sågverkstrampet som Konstrunda.

"Sågverkstrampet" kan utvecklas ytterligare. Nu får man kunskaper om sågverkshistoria och kommer ut i vår vackra natur längs Söderhamnsfjärdens södra strand.

Det väcktes förslag, efter årets konstutställningar, efter Sågverkstrampet, att göra en permanent konstrunda efter sträckningen.

Då kan tre storheter mötas, historien, naturen och kulturen tillsammans. I år var det någon som tyckte att det samtidigt var en konstrunda efter kusten.

Då föddes tanken att bygga ut konsten, som skall stå där hela tiden, inte bara två dagar om året. Det är naturligtvis svårigheter att ställa ut tavlor, de är för ömtåliga. Men det går att göra tåliga bilder på liknande sätt, som på informationstavlorna. KULT har en inriktning på både industrihistoria och kultur. Sedan 2003 har årligen flera konsutställningar med konstnärer och konsthantverkare med sandarneanknytning.

Dessa skall ha möjlighet att finnas med, med sin konst, åtminstone på sandarnedelen.

Vi bedömer att i första läget behövs sju platser där det är lämpligt att ställa dessa tavlor.

Sågverksvandringar/Story Telling.

Ett antal Sågverksvandringar räknar vi med att vi kan genomföra.

Söderhamns Industrihistoriska förening

KULT skall verka för att bilda "Söderhamns Industrihistoriska förening". Föreningen kan vara av avgörande betydelse för utveckling av den industrihistoriska utvecklingen.

Det är en paraplyförening för de föreningar som finns på de gamla industriorterna. I föreningen samlas kunskaper genom forskning kring både mjuka och hårda fakta sedan 1850 och framåt.

Det blir en styrka för arbetet i de lokala föreningarna att få forskare som stöd

Det tidigare projektet "Industrikraft" kan få en nystart i en samlad förening.

I oktober 2013 tog KULT initiativ att sammankalla ett möte för att eventuellt utse en interimstyrelse för denna förening. Vi hoppas att det möter ett positivt gehör.

KULTUR.

Kustkonsten-Konstkusten.

Den grupp, "Kustkonsten- Konstkusten" som arbetar med att plocka fram sandarneanknutna konstnärer och konsthantverkare har sedan 2013 fått fram flera duktiga utövare. Det finns många som tillsammans kan utvecklas och visa sina alster..

"Snurrarna" kör vi som vanligt.

Både jul och sommar

Enskilda utställare.

Lokalanslutna utställare erbjuds utställningsplatser på ABF-lokalen.

Skulpturpark Stenö.

Vi hoppas på att den förstudie om en **Skulpturpark** som Kent Wahlbeck gjorde 2012 ,blir verklighet, och att finansieringen kan lösas

Isskulpturfestival 2014.

Genomförs om finansieringen kan lösas. Anordnas i Centrum februari 2014, ev. i samarbete med Cityföreningen.

Eldskulpturfestival. 2014

Anordnas på Stenö på Lyskvällen i aug 2014 i samarbete med Stenö Camping.

Genomförs om finansieringen kan lösas.

Långsiktiga planer 2015 och framåt.

Söderhamnsfjärden, eller Guldkusten, firar 160 års jubileum 2026.

Varenda kvadratmeter, både över och under vattnet, av Söderhamnsfjärden påminner om sågverksepoken som startade 1850, och pågick till ca 1930. 1866 är genomsnittligt startår för de 11 sågverken.

I arbetet med Sågverkstrammet har vi upptäckt vilka resurser som ligger för, i princip, fäfat. Hela fjärden är en turistfälla som kan locka många aktörer att skapa intressanta företag. T ex hotellanläggningar, små krogar mm.

Det finns lämningar efter sågverken, kajrester, dykdalber, stenmurar, mm, som fortfarande är synliga.

Hus och bostäder kan minna om den tiden när sågverken gick för fullt. Arbetsvillkoren och levnadsförhållanden är viktiga. De mjuka frågorna får inte glömmas bort, kvinnorna, barnen mm.

Marken där brädgårdarna låg ligger fortfarande obrukade, Källskär, Långrör, Åsbacka och Marmabrädgård.

Hamnen i Stugsund och de gamla lastageplatserna, Källskär, Sandarne, Lervik, Åsbacka, Grundvik/Ullbacka, hela Söderhamnsåns sträckning från Faxeholmen till Stugsund, Mariehill, Djupvik och Utvik går kanske kajanläggningarna att restaurera. Ett hyfsat djup finns efter kajerna.

Dykdalberna, ett 25-tal, kan användas som fundament för konstverk som kan spegla livet under sågverksepoken

Rester efter Skärgårdstrafikens kajer finns fortfarande kvar. Med en upprustning av dessa kan kanske det köras Skärgårdstrafik igen, till turismens fromma.

Arkeologisk kartläggning av hela fjärden bör göras av t ex Läns museet
Hur når vi dit?

Vi hoppas kunna engagera intresserade personer som kan vara ledare i studiecirkel och sociala media. Vi hoppas att många vill engagera sig i detta projekt.

Sågverkstrampet i vattnet.

I Söderhamnsfjärden finns ett antal sk Dykdalber, eller stenkistor som vi säger, efter sågverksepoken. De ligger nu obrukade och gör ett skräpigt intryck. Dykdalberna är värda ett bättre öde.

Fakta.

Det finns stenkistor utefter hela Söderhamnsfjärden. I Mariehill 4 st, Ullbacka 4 st, Åsbacka 4 st, Långrör 5 st och Källskär 4 st. Det finns några på Djupviks- och Utvikssidan också. Sammanlagt finns ett 20- 25-tal som kan bli utmärkta fundament för skulpturer som skulle spegla den intensiva verksamheten när sågverken var i full gång.

Vi vill inte i detta dokument föregripa, vad som skulle kunna ge hamninloppet en föraning av vad som förekom 1850 – 1930 i Söderhamnsfjärden.

Förslag på förstudie.

En förstudie borde göras, om intresse finns, för att se vad som skulle kunna göras, och som skulle kunna var möjligt.

Det kanske skulle kunna göras samtidigt som förslaget "Sågverksepoken på vattnet", om Skärgårdstrafiken.

Det skulle vara en levande fjärd som möter besökare från när och fjärran, inte en förfallen fjärd som glömt sitt förflutna.

En förfluten tid som vi skall vara stolta över och minnas.

Sågverksepoken på vattnet.

Skärgårdstrafiken i Söderhamnsfjärden var intensiv under tiden 1850 fram till 1940-talet. Det fanns ett antal båtar som gick regelbundna turer från Söderhamn till Ljusne/Vallvik. Speciellt under sågverksepoken var trafiken stor i fjärden.

På båtarna fraktades, förutom människor, fisk och andra förnödenheter, från och till staden. Båtarna angjorde bryggor på ett flertal ställen, de flesta idag bortglömda och murkna.

Det finns/fanns planer på att rusta upp dem, för att kanske använda dem för trafik i mindre skala, kanske turistrafik.

Där fanns också fjärrtrafiken som fraktade passagerare och varor från Stockholm och norrut. Fram till 1950-talet fanns rederier, med många fartyg, ex. Sveabolaget med sina 99 fartyg, som fraktade främst kolonialvaror med regelbundna turer efter kusten.

I samband med att sågverkstiden åskådliggörs vore det utmärkt att även skärgårdstrafiken, vid sina hållplatser, utmärktes med bilder och statyer.

En förstudie är nödvändig för att kunna förverkliga planerna.

EKONOMI.

I det projekt som vi fick från Leader Hälsingebygden till Sågverkstrampet 2012 -2013 fick vi ett villkorat förskott på 75 000 kr från kommunen. Det skulle återbetalas vilket vi inte kunde. Lånet skall betalas tillbaka på sju år enligt avtal med kommunen.

I verksamheten 2014 ingår en del kommande och pågående projekt som är svåra att budgetera. Målsättningen är att de skall ge ett överskott till föreningen.

Nedanstående budget speglar den ekonomi som vi kan överblicka.

Budget 2014.

Intäkter.

Medlemsavgifter	9 000 kr
Föreningsbidrag, kommunen	7 000 kr
Medarrangörsbidrag, kommunen	5 000 kr
Försäljning av häften och bilder	3 000 kr
Föreläsningar/Story telling	5 000 kr
- S:a	34 000 kr

Utgifter.

Hyreskostnader	7 000 kr
Möteskostnader	2 000 kr
Utställningskostnader	3 000 kr
Informationskostnader	4 000 kr
Hemsidan	2 000 kr
Kontorsmaterial, porton, telefon	4 000 kr
Övriga kostnader	2 000 kr
Lånekostnader	10 000 kr
S:a	34 000 kr

Slutord.

Vi hoppas på ett gott verksamhetsår 2014 och att KULT ökar sitt medlemsantal och att fler intressanta aktiviteter kommer igång, och andra fortsätter

Sandarne Kultur och Historiska förening – KULT

Styrelsen